

GAZETA TRANSILVÂNIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRAȘOV

Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
Comitetului de redacție.

Atelierele tipografiei „Astra” T. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 3.

STEAG RIDICAT LA

1838

GILBARIȚIU

ȘI SFÎNȚIT DE LUPTULE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATAȚIA URMAȘI, ÎN FRUNTE CU

MUREȘENI

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRAȘOV.

B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 T. 1513
Abonamentul anual lei 300 Autorități și Societăți lei 80
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 92

Inreg. Trib. Brașov S. II No. G. II. 71/942

Sâmbătă 4 Decembrie 1943

Anul 106

1 Decembrie la Brașov

Comemorarea a 25 ani dela unirea Transilvaniei a avut loc la Brașov într'un cadru de mare solemnitate. — A conferențiat d-l prof. Gheorghe Brătianu, Membru al Academiei Române

Implini ea unii sfert de veac dela Unirea cea mare a însemnat pentru Brașovul românesc un popas de adâncă re-
culegere, de retrospectivă mult interio-
rizată. A fost o comemorare, cu accente
puternice privind trecutul și viitorul, dar
și cu manifestarea acelor dureri grele
ale ceasului de față, greu stăpânite.

La biserica Sf. Adormiri

La ora 11, a. m. în prezența tutu-
ror șefilor de autorități civile și militare,
s'au oficiat un parastas pentru odihna
sufletului marelui rege întregitor de țară,
Ferdinand I și al reginei Maria, precum
și a nesfârșitelor legiuni ce s'au sacrifi-
cat pentru dreptatea neamului.

În continuarea a avut loc un Te-
Deum, oficiat de protopopul Nicolae
Stinghe, pr. Vasile Coman, pr. Saftu, pr.
Constantin și pr. maior Balz.

Academia Comercială

La ora 11,30, înalta instituție
academică brașoveană a organizat,
solemn, aniversarea unirii.

Serbarea s'a început cu „Imnul
Regal”, executat de corul studen-
țimii.

A urmat conferința d-lui prof.
Gh. Dragoș, încheiată cu acea să-
nătoasă încredere — caracteristic
transilvană — în reîntregirea totală a
hotarelor.

D-ra Eugenia Bologa a decla-
mat poezia lui Grigore Popa,
„Pentru tine, sfântă Transilvanie”,
impresionantă mărturisire a unui
crez.

D-l prof. Ion Gherghel a citit
poezia lui Iustin Ilieșiu, „Ciobanul
ardeleu” care a entuziasmat pe
ascultători.

Rectorul Academiei, d-l prof.
Jinga, a subliniat nevoia activării
cât mai intense pe plan cultural
și național.

Studentii și studentele Aca-
demiei, elementele care s'au dis-
tins, au fost premiate cu premii în
cărți și bani. Mulțumiri din partea
studenților a adus stud. Dumitru
Varga.

O plăcută impresie au produs
corurile conduse de d-l I. Gherghel.

Festivalul organizat de

„Astra”

Conferința d-lui prof. Gheorghe
Brătianu

Distinsul academician pe care
Asociațiunea „Astra” Brașov a ți-
nut în mod hotărât să-l aibă în mij-
locul ei atunci când cuvântul do-
cumentat al unui mare istoric cân-
tărește greu pentru suflete, a sosit
în localitate la ora 13, venind cu
mașina dela București.

Invitat al „Astrei”, d-l prof.
G. Brătianu, cu acea modestie ce
distinge pe omul superior, a tran-
sformat invitarea în datorie.

La festivalul care a avut loc
seara, la ora 8, în sala teatrului
„Astra”, conferențiarul atât de do-
cumentat în tot ce scrie și spune,
a înfățișat celei mai selecte săli pe
care a putut-o da Brașovul la o
sărbătoare fără bucurie întregă,
cele trei mari momente ale Unirii
Românilor: momentul Mihai Viteaz-
ului, caracterizat prin ceea ce d-l
G. Brătianu a numit instinct na-
țional; momentul Unirii Principa-
telor, în care instinctul devenise
conștiința națională și, în sfârșit,
Unirea dela 1 Decembrie 1918,
care a însemnat o culme, răsplătită
a atâtor sacrificii pe drumul spi-
nos al luptei duse de veacuri.

Trecând în revistă mijloacele
pe care cei interesați le utilizează
pentru a scădea în ochii străi-
nătății neinformate atât românismul,
cât și însemnătatea marilor
acte săvârșite de el, citează cazul
unui scriitor olandez (?), un „van”
oarecare care debitează, în broșu-
ra-i tipărită în Elveția neadevăruri
caracteristice în propaganda unei
țări vecine, d-l prof. Brătianu ac-
centuează că acestor minciuni, pe
măsură ce sunt vânturate în alle
țări, avem obligația națională să
răspundem imediat, mai cu seamă
că am făcut trista experiență că
din multe calomnii la adresa țării
noastre, în sufletele în care s'au
insinuat, „a rămas totuși ceva”.

Plin de încredere în dreptatea

ce nu poate fi îndelung ținută în
întuneric, conferențiarul, după ce a
subliniat, încă odată, că actul dela
Alba-Iulia rămâne cel mai impor-
tant act al națiunii române, reali-
zat prin hotărârea fermă a Tran-
silvaniei și desăvârșit prin puterea
armată a țării libere care a trecut
granița numai după ce hotărârea
dela Bălgrad fusese luată, încheie
în aplauzele mult prelungite ale
unei săli ce l-a ascultat cu un
semnificativ interes.

Programul festivalului

După conferința a urmat progra-
mul artistic executat de Societatea Aca-
demică „Andrei Mureșianu”.

Corul acestei societăți a cântat
Imnul regal român, Marșul reînălțării,
Toamna, Glas de codru și Trompetele
răsună, declamându-se poeziile: Tran-
silvania, de N. I. Herescu, Satul meu de
Iustin Ilieșiu, d-l prof. Gherghel citind
și un fragment din Rapsodia valahă a
lui Aron Cotruș.

În toate s'a simțit atenta grijă de
interpretare, simțul pentru frumos și ar-
monie și caldul entuziasm pentru mun-
ca națională a profesorului I. Gherghel.

Masa comună dela „Casa Română”

În continuarea comemorării,
„Astra” a organizat o masă comună
în saloanele primitoare ale „Casei
Române”, societate brașoveană cu
un trecut de 110 ani. Au luat parte
100 de persoane, doamne și domni,
în frunte cu d-l Gheorghe Brătianu.
Brașovul românesc s'a adunat din
nou, pentru ca într'un cadru ce res-
pira atâta sănătos entuziasm, să-și
spună vrerile. N'au fost discursuri
în numele cuiva, n'au fost vorbiri
lungi ocazionale. Prin aduceri a-

mente, oamenii și-au întâlnit sufle-
tele și năzuințele cu ale celor ce
acum 25 de ani au dat lupta cea
mare pentru unire.

D-l Insp. G-ral Administrativ
JOE GHERMAN a închinat primul
pahar pentru Rege și Conducător.

Rolul „Astrei” până la 1 Dec. 1918
l-a arătat d-l Dr. N. CĂLIMAN, pre-
ședintele Despărțământului Brașov.

D-l VALER ROMAN, ca parti-
cipant la marea adunare dela
Alba-Iulia, a evocat, emoționant,
clipe ce se vor mai repeta odată.

D-l Dr. VALER STINGHE a
vorbit despre voluntarii din Italia.

D-l Dr. N. OANCEA a reîm-
prospătat amintirile zilelor „Gărzi-
lor naționale” la Brașov.

Un glas din „țară” s'a făcut as-
cultat prin rostul d-lui col MA-
NOLE ENESCU, prefect l județului.

Durerea refugiatului minor al ce-
luilalt războiu de întregire a fost
schităta duios de d-l ION COLAN,
conducătorul gazetei noastre.

Sobră, academică, a urmat mă-
rturisirea d-lui V. JINGA, cuprin-
zând în ea toată încrederea în vii-
torul nației.

S. S. protopopul GHILEA a a-
dus în cuvinte puternice toată dure-
rea și revolta refugiatului pentru tot ce
s'a întâmplat „într'un an” și „în-
tr'un loc”.

Vădit impresionat de înălță-
toarea manifestație de solidaritate
a Brașovenilor, a răspuns d-l prof.
GHEORGHE BRĂȚIANU.

Comemorarea a 25 ani dela
marea Unire, așa cum s'a făcut la
Brașov, va rămânea, prin felul cum
a fost organizată, un moment de
seamă în istoria acestui oraș.

Un cuvânt de multă și îndrep-
tătită laudă pentru doamnele care
au înțeles că numai costumul na-
țional poate exterioriza și senti-
mentele la asemenea aniversări,

Indreptător credinței și chip blândețelor

Cuvinte închinare P. Sf. Sale Episcopului Nicolae Colan al
Clujului, Feleacului și Vadului

de Prof. I. Lupaș
Membru al Adunării Eparhiale
din Cluj

Netreacătoarele cuvinte din tro-
parul dela ziua marelui ierarh Nicolae
ne-au venit, iară să vrem, în minte
luând condeiul amintirilor, să împlinim
rugăminte ce ne-a fost adresată prin
circulara „Vicariatului Alba-Iulia” cu
Nr. 5299 din 17 Nov. 1943, spre a co-
labora la numărul festiv, pe care or-
ganul eparhial „Renașterea” a socotit
prilejul potrivit să-l închine „cu vred-
nicie Ierarhului său iubit” — în ziua
când împlinește vârsta de 50 de ani.

Anevoie s'ar putea găsi o for-
mulă, care să cuprindă mai veridic în

cinci cuvinte sintetice și să exprime
mai pregnant întreaga ființă sufletească
a Prea Sfințitului nostru Ierarh — omo-
nimul neînfricatului înaintaș, în cinstea
cărui au fost ele ticluite și continuă
să fie cântate din partea întregii creș-
tinătăți pravoslavnice, cu evlavie spo-
rită din veac în veac.

Imi voi aduce totdeauna cu drag
aminte de convorbirile ce am avut cu
răposatul Episcop Nicolae Ivan, care
în cei din urmă ani ai vieții și ai
binecuvântatei sale păstoriri duhovni-
cești imi împărtășise, nu odată, îngri-

jorări îndreptățite cu privire la viitorul
Episcopiei Clujului, după ce reînteme-
ietorul ei se va li coborât în lăcașul
odihnei de veci. Se gândea în deosebi
la calitățile personale, ce ar fi dorit să
fie întrunite în ființa celui ce va fi
chemat și ales să ridice cărja vlădi-
cească din mâna lui și s'o poarte cu
aceeași vrednicie în toate împrejurările
vremilor grele și cumplite, ce începu-
seră să ne amenințe de pe atunci. Între
cei 2-3 candidați, al căror nume îl
rostea cu predilecție de câteori ex-
prima vreo părere cu privire la even-
tualul său urmaș, pomenea de obicei
și pe Nicolae Colan, tânărul profesor
dela Academia Teologică Andreiană.
Într'o astfel de convorbire se gândea
chiar la modalitatea, cum ar putea fi
atras talentatul tânăr spre Universi-
tatea sau Academia Teologică din Cluj,
cu intențiunea de a-l pregăti să-i de-
vină vicar și în cele din urmă, succe-
sor în scaunul vlădicesc.

Ca bun cunoscător de oameni, pre-
țuitor și sprijinitor sincer al elemen-

INSTANTANEE

Prima zăpadă

„Și-a scuturat sf. Andrei barba“, așa știam eu de copil, așa îmi spunea mama când deschideam ochii dimineața și vedeam coperișele caselor albe. Și vorba veche nu se desminte. Rareori se întâmplă să se eschivezeze sfântul Andrei de această îndatorire lăsându-l în seama Sfântului Nicolae sau a lui Moș Crăciun. Regula e ca el să aducă surpriza aceasta plăcută pentru copii și o grijă în plus — azi destul de grea — pentru cei mari.

Stând la fereastră și privind liniștit umed, întins peste tot, care începe să se topească sub pașii trecătorilor, nu mai pricepeam de loc cum m'am putut odată bucura și eu de zăpada cea dintâi. E departe — ce-i drept — copilăria. Astăzi cred că nici copiii nu se mai bucură. Li văd cum trec pe stradă scribuliți, înnotând prin omăt, cu ghetele ce-abia li se țin în picioare, cu îmbrămintea sumară și ca un junghiu îmi trecu și mie prin minte talpa sintetică, talpă de hârtie, care cât a fost timpul uscat s'a scorojit îndoiindu-se înafară și-a întins gheata pe picior, nenorocindu-și degetele, iar acum dând de umezeală se desface frumușel tot pături pături. Se naște întrebarea: ce te faci acum, tu, funcționar, tu muncitor care trebuie să bați patru drumuri pe zi? N'ai să poți face nici două prin lapovița care a început deja. Ai să te întorci acasă călcând direct pe zăpadă, când poate n'ai avea nevoie să faci cura lui Kneipp.

Zăpadă și talpă. Nici nu mi-aș fi putut închipui vreodată cât de strânsă legătură e între aceste două cuvinte. Și totuși sunt oameni — văd că sunt — care nu înțeleg nici acum acest lucru. Tragedia de-a umbra desulf în toată iernii cu tot alaiul de necazuri și nevoi ce le-aduce astăzi boala când farmacia și doctorii au devenit un lux.

Circula un svon îmbucurător, acum vre-o săptămână—două. Și l-am crezut. Era vorba să se dea liberă talpa și pielea pentru încălziminte. L-am crezut — zic — pentru că două din cele patru dorinți după care oftează azi omul s'au împlinit. Avem, adică, pâne albă de ne putem sătura, avem și zahăr cât ne trebuie. Geamurile luminate, lămpile pe străzi, vor veni și ele mai târziu. Bun e Dumnezeu. Nu vom orbăci mereu în întuneric. Și nu cu picioarele goale. Această am numit-o dorință, dar ea este o necesitate mare, mai mare decât pânea albă, mai mare decât zahărul, e o necesitate urgentă de tot. Nădăjduim că autoritățile în drept nu vor lăsa prea mult să întârzie traducerea în faptă a unui svon care ne-a bucurat.

Ecat. Pitiș

O comemorare și un apel

de Dr. Ovidiu Pecnrarin

președintele secției Brașov a Asociației Prietenii Universității Cluj-Sibiu

Dar, până la anulare, se cer atenuate relele și durerile prezente.

La această datorie a răspuns cu modestie, dar cu toată inima, filiala Brașov a „Prietenilor Universității din Cluj“.

Fără un aparat birocratic și fără publicitate, fără ostentație și fără sgomot, ci numai datorită înțelegerii și generozității unor inimoși și adeverați prieteni, secția noastră a strâns, în acest an, 503.500 lei.

Din această jumătate de milion, s'au dat 30.000 pentru ajutorarea unor studenți merituoși ai Academiei comerciale brașovene (refugiată și ea), iar 61.000 unui număr de 24 elevi de la diferite școli din Brașov, toți refugiați, ca ajutor de Paști, tot restul, adică cea mai mare parte a acestor bani, a fost constituit burse, ce s'au trimis lunar, cu regularitate, începând cu Ianuarie a. c., direct Universității, la Sibiu, pentru studenții refugiați și lipsiți de mijloace.

În chipul acesta angajamentul inițial luat de secția brașoveană a Asociației, a fost ținut.

Dar nevoile studenților ajutați de noi subsistă încă; ei așteaptă dela noi să le continuăm ajutorul și în noul an școlar.

Sunteți hotărâți să continuăm.

Căci, a continua să-i ajutăm înseamnă a crede în Dreptatea reparațoare, care, deodată cu eliberarea unui colț drag de țară va însemna și sfârșitul surghiunului pentru refugiați.

De aceea, îngăduindu-ne a aminti donatorilor noștri că mai avem refugiați, facem un călduros apel către mecenajii noștri de până acum ca să persevereze, și cât mai mulți alții să le urmeze pilda.

Bibliografie

Vlahuță A. *Din durerile lumii*. Nuvele. București, Cartea Românească, 1943, p. 132 Lei 190.

Bădărău T. A. *Albinele*. Seria A. Nr. 4 Cunoștințe folositoare, Cartea Românească, Buc., 1943, p. 32. Lei 28.

Simionescu I. *Vleața la tropice*. Seria A. Nr. 52, Cunoștințe folositoare, Cartea Românească, Buc., 1943, p. 31. Lei 28.

Oescu Const. V., *Creșterea porcilor*. Seria B. Nr. 11, Cunoștințe folositoare, Cartea Românească, Buc., 1943, p. 32. Lei 28.

Marin Sanda, *Bucătăria satului*. Cunoștințe folositoare, Seria B. Nr. 70, Cartea Românească, 1943, p. 32. Lei 28.

Frunte B., *Ogoare și luceferi*. Versuri. Cernăuți, 1943, p. 61. Lei 100.

Fontane Th., *Căi greșite*. București. Cartea Românească, 1943, p. 347. Lei 500.

Reviste

„Gazeta Juridică a Transilvaniei“, bilunar de informație juridică română și străină, care sporește, ca oficiul al „CERCULUI JURIDIC TRANSILVAN“ sub conducerea D-lor Vasile M. Theodorescu, primul președinte al Curții de Apel Brașov și Dr. Ioan Garoiu, decanul Baroului avocaților din Brașov, își deschide sumarul celui de al douăzeci și doilea număr din 15 Noembrie 1943, cu un articol închinat ultimului memorandum în vleață D-l Dr. Silviu Moldovan. Articolul emoționant se datorește D-lui Dr. Constantin Moga și e o amplă prezentare a venerabilului avocat, fost magistrat, născut la 1862 în com. Băița, jud. Hunedoara.

Articolul D-lui Dr. Romulus Fergigan intitulat: „Noua fază activă, inaugurată de Ministerul Justiției în unificarea legislativă“, se termină cu aceste calde și juste cuvinte:

„Cum în curând (la 1 Decembrie) se împlinesc 25 ani dela unirea Ardealului cu Patria Mamă, — este un oilej solemn și bine venit ca la această comemorare, lucrările de unificare legislativă să-și primească nimbul și autoritatea unui regim general de drept pozitiv al neamului, expresie definitivă a suveranității Statului Român, temeliea codului modern al țării românești și totodată o piatră de hotar între unificările pripite, nepregătite și superficiale și noua unificare legislativă, rezultanta unor consultări și colaborări a celor mai competenți juristi din toate provinciile țării, fără prejudecăți și ambiții dominatoare.“

Urmează un extras din volumul de peste 500 pagini ce va apare în curând privind noua lege de accelerare, comentată și adnotată de D. Florin Sion, prof. universitar.

D. avocat Eugen Arsu scrie un jurnal științific asupra „Motivării actelor administrative“, dovedind întinse cunoștințe juridice și o remarcabilă putere de exprimare.

Urmează D-l Aristide Matei procuror cu articolul intitulat: „Rizul galceava în lumina codului penal“.

În sfârșit, D-l judecător Ioan D. Mihail dă unele lămuriri judicioase în art. său: „În jurul noi proceduri penale“.

Revista se completează ca de obicei cu un important număr de deciziuni ale Inaltei Curți de Casație și ale Curților de Apel.

Ultimul număr al Gazetei Juridice a Transilvaniei se încheie cu un minulos Buletin Informativ precum și Indexul Legislativ cuprinzând legi, regulamente, deciziuni și jurnalele Consiliului de Miniștri din 22 Octomvrie—5 Noembrie 1943.

Abonaților

le aducem aminte că nu trăim din subvenții.

telor capabile, Nicolae Ivan înțelegea să sporească strălucirea reinviată a lui Ștefan cel Mare, dându-și silința să atragă în cercul steticilor și colaboratorilor săi cele mai apreciate personalități, doritoare de progres și pregătite în deajuns spre a contribui la înfăptuirea lui.

Când ne-am întrunit însă în ziua de 27 Aprilie 1936 la reședința din Cluj reprezentanții Eparhiei în Congresul electoral convocat în Capitala țării pentru ziua de 29, spre a examina într-o intimă consfătuire prealabilă candidaturile mai serioase, a produs oarecare uimire împotriva rostită categoric de către 2—3 dintre consilierii răposatului episcop față de candidatura profesorului Colan. A fost necesară o amănunțită analiză a însușirilor personale și a serviciilor închinare de el până atunci bisericii și neamului, spre a convinge pe toți cei prezenți, că unui episcop ortodox nicăiri în cuprinsul României întregite nu i se impune îndatoriri mai numeroase și mai

grele decât în cetatea universitară a Clujului, și că, în împrejurările date, niciunul dintre candidați nu putea oferi satisfacții lor garanțiile ce răsară în chip convingător din activitatea acestui tânăr „îndreptător credinței și chip blândețelor“.

A fost un semn îmbucurător, de perfectă disciplină și educație sufletească, solidaritatea tuturor membrilor, clerici și mireni, din Adunarea Eparhială a Clujului care, după expunerea ce făcusem, nu au mai săvârșit a lua hotărârea unanimă să se prezinte Congresului electoral din București cu o singură candidatură: aceea a Părintelui Nicolae Colan. Astfel a fost simțitor înlesnită și problema Congresului, care-și croise tradiția normativă să țină, în toate cazurile, seamă de dorința Eparhiei cu scaun episcopesc vacant.

După o asemenea pregătire și solidaritate exemplară a fost cu puțință să se desfășure actul electoral în ședința congresului din 29 Aprilie 1936

într-o caldă atmosferă de seninătate și însuflețire neturburată.

Activitatea de până atunci a nou alesului episcop îndreptătea, prin roadele ei, speranțele optimiste cu care îl întâmpinară membrii Adunării Eparhiale și ai Congresului electoral rostindu-i cele mai cordiale urări pentru viitoarea sa păstorie arhierască.

Născut la 28 Noembrie 1893 în Arpătac — azi Araci — (jud. Trei-Scaune) din părinți plugari, P. S. Nicolae Colan a urmat studiile secundare la liceul ortodox „Andrei Șaguna“ din Brașov, cele teologice la Sibiu și la Universitatea din Berlin, iar cele literare la facultatea de filosofie și literă a Universității din București, unde și-a trecut examenul de licență cu o teză despre „Stilul lui Dimitrie Cantemir“ în 1921.

Ca student a participat la opera de naționalizare din Basarabia, făcând slujbă de misionar al scrisului și al sufletului românesc, prin colaborarea sa, alături de d-nii O. Ghibu, I. Mateiu,

Axente Banciu, G. Tofan ș. a. — la ziarele „România Nouă“ și mai târziu la „Sfatul Țării“ din Chișinău.

În vara anului 1921 a funcționat ca secretar al comisiunii care, sub președinția d-lui prof. Sextil Pușcariu, a examinat cererile de concurs ale candidaților români la catedrele Universității din Cluj, catedre devenite vacante prin refuzul foștilor profesori de a depune jurământ de fidelitate către Statul român.

În 1922 chemat în postul de secretar al Consistorului Arhiepiscopesc din Sibiu, iar în anul următor la catedra de studiul biblic al Noului Testament dela Academia Teologică Andreiană, ajunge mai târziu Rectorul ei.

În 1926 a făcut o călătorie de studii în Grecia, cercetând opera socială a bisericii din țara aceasta. Hirotonisit diacon și preot, înaintat apoi la treapta de protoiereu, s'a ilustrat prin cunoștințe temeinice, prin chibzuință și tact în toate corporațiunile constituționale și administrative, dela

Din Budila

In duminica din 7 Noembrie 1943 și în 14 Noembrie a. c. la orele 16, s'a început în localul școlii primare de stat, ciclul șezătorilor culturale ale Cercului cultural „Astra” — Budila.

Sala școlii a fost arhiplină de săteni, de oișeri și trupă.

Președintele cercului cultural, Pr. Jordan Curcubătă, deschide șezătoarea, arătând rolul și menirea „Astrei” în viața poporului român, din vremuri vechi și până azi, insistând cu deosebire asupra rolului ei de azi pentru ridicarea a Românului pe teren cultural economic și social.

Arată totodată și explică programul cultural al conferințelor ce au să se țină în fiecare comună din județ, în cadrul ofensivei culturale, începând cu luna Noembrie 1943 până la 1 Maiu 1944.

Programul începe cu rugăciunea: „Cu noi este Dumnezeu”, cântată de elevii școlii primare, — după care urmează „pomenirea eroilor”, închinare Conducătorului și Imnul Regal.

Pr. Jordan Curcubătă ține conferința: „Biserica, pază a limbii și ființei noastre naționale”.

Inv. Gheorghe Goșman vorbește despre: „Rolul și însemnătatea cercului cultural la sate” și specific al cercului cultural „Astra” — Budila, care sub conducerea președintelui Pr. I. Curcubătă, lucrează necontent, în lunile de iarnă, din anul 1927 de când a luat ființă în Budila.

Doamna inv. Stela Goșman ține conferința: „Despre îngrijirea copilului și combaterea morții infantile”.

Mai vorbește inv. director G. Enescu despre: „Rolul și însemnătatea cantinelor școlare la sate”.

Restul programului celor două șezători l-au completat învățătorii cu elevii școlii prin coruri, declamări patriotice, gâcturi și jocuri naționale.

S'au citit informații din zărele Lumina Satelor, Calea Mântuirii, Gazeta Transilvaniei și Foala Poporului.

Incheie președintele Pr. Jordan Curcubătă, mulțumind celor ce au ținut conferințele și șezătoarea, cât și participanților, pe care îi îndeamnă să se înscrie cu toții ca membri în Cercul cultural „Astra” — Budila.

Prietenii Bibliotecii și Muzeului „Astra” Brașov

Frații și surorile Prișcu, în urma morții regretatului cărturar brașovean, Preotul Ioan Prișcu, au socotit că nicăiri bibliotecă și obiectele de muzeu rămase de pe urma tatălui D-lor lor nu pot fi mai cu folos păstrate decât în colecțiile Asociațiunii transilvane din Brașov și le-au donat acesteia.

Și cărțile — multe de specialitate și foarte rare — și obiectele de muzeu — câteva reprezentând o reală valoare, prin româneasca înțelegere a urmașilor lui Ioan Prișcu, au devenit astfel un bun public.

Asociațiunea culturală „Astra” Brașov se simte obligată să le mulțumească și pe această cale, mai cu seamă că și manuscrisele harnicului cercetător vor trece, îndată ce vor fi selecționate, în secția de Manuscrise a Bibliotecii „Astra”.

BRASOVUL DE IERI, DE AZI, DE MÂNE...

Palatul cultural al Șcheiului

de Dr. Valer Stînghe

Vorbind despre Șcheiul cultural, nu te poți desprinde de amintirea trecutului cultural glorios al acestui istoric cartier românesc, căruia îi datorăm omagii binemeritate de admirație și recunoștință națională. Cărturari de talia unui Iorga, Bogdan și alții au subliniat în cuvinte măgulitoare importanța tradițiilor culturale ale Șcheiului. În istoria culturii românești Șcheiul marchează o dără luminoasă, din care cauză în tratatele de istoria Românilor, în capitolele „mișcări culturale în țările românești”, Șcheiul este deseori citat. Poate mulți nu știu că în Șchei, lângă biserica sfântului Nicolae, a fost înființată cea dintâi școală românească de pe tot cuprinsul locuit de Români.

Iată de ce, Șcheienii se pot mândri de a fi printre Români cu cea mai veche cultură românească.

Școlile românești din Șchei sunt creațiuni care au fost o glorie a neamului. La școala superioară de comerț de pe vremuri, așezată pe locul pe care actualmente este clădit palatul Asigurărilor Sociale, și la liceul „Șaguna”, alergau tinerii, ca la o Meca, din toate unghiurile locuite de Români. Aceste școli au dat multe mii de intelectuali de valoare în toate ramurile de activitate socială și chiar conducători de țară.

Poporul românesc din Șchei a fost întotdeauna încălzit de un curat patriotism românesc, de un naționalism robust, naționalism care i-a călăuzit viața și care i-a fost un puternic sprijin în cele mai crâncene ceasuri de viață.

Înainteșii noștri care ne-au lăsat moștenire astfel de comori culturale, este imposibil să nu fi lăsat moștenire în sângele Șcheenilor acel ce imponderabil, care dictează puterea de creație în diversele domenii de manifestare omenească, putere care i-a caracterizat pe ei.

Această putere zace în stare latentă în ființa noastră, ce nu așteaptă decât amorsa, scânteia care să facă să erupă bogățiile intelectuale și morale ascunse în străfundurile ființei poporului nostru.

De aceea evocând trecutul cultural plin de glorie ale Șcheiului, să căutăm, generația de azi, să înnodăm firul acestui trecut cu cel al prezentului și al viitorului și să căutăm scânteia care să stimuleze puterile de creație ale poporului nostru menite să ne așeze pe pedestalul înaintașilor.

Să creiăm în Șchei acea atmosferă prielnică, sănătoasă, care să deștepte în sufletele noastre gustul pentru o viață culturală care să ne îndrepte pașii pe calea progresului, spre orizonturile largi ale civilizației.

S'a spus cu drept cuvânt că creierul celor morți conducea pe cei vii. Scopul acestor cuvinte se potrivește și nouă, Șcheenilor. S'ascultăm glasul din morminte al vechilor generații care au creat nepieritoare școli din Poarta-Șcheiului și s'adăugăm lângă ele, noi cei de azi, mărețul palat cultural al Șcheiului, pe care eu îl visez străjuind Piața Prundului, care azi poartă simbolicul nume de „Piața Unirii”. Acest palat îl văd ridicându-se falnic într-un viitor nu prea îndepărtat pe locul grădinii bisericii Sf. Nicolae din Piața Unirii, unde azi funcționează o școală de copii mici.

Acest palat va fi inima culturală a Șcheiului, în jurul căruia se va strânge toată suflarea românească din acest cartier.

Palatul cultural al Șcheiului va trebui să satisfacă nevoile civilizației contemporane, de aceea el va trebui să cuprindă o impozantă sală festivă pentru conferințe, întruniri, serbări, o sală de bibliotecă, muzeu, eventual și dispensar

Continuare în pagina 5-a

Note contemporane

de Aurel Marin

Un mare scriitor francez, vorbind despre poezia vremii sale, remarcă, pe bună dreptate, că majoritatea acestei poezii este compusă din piese de o asemănare izbitoră nu numai în ce privește tendința, ideea, cu un cuvânt: conținutul, ci și în ce privește exprimarea. Mai mult decât atât: unii poeți, fără a citi operele contemporanilor ajunși la maturitate, s'au dovedit a fi influențați covârșitor de aceștia.

Explicația vine de acolo că plutesc în aer, în atmosfera vremii, o serie de idei, o serie de feluri de exprimare, care aparțin epocii dar și cătorva creatori.

Nu e nevoie să-l citești pe cutare mare poet. Vei trăi sub influența lui pentru că ideile, fericitele lui moduri de exprimare reușesc să circule, să intereseze, să dinamizeze. Ne-au venit în minte toate acestea, citind, în zilele din urmă, în publicații cu totul diferite, unele articole privitoare la situația politică și geografică a țării.

S'a ajuns la o identitate până și în modul de exprimare, ceea ce denotă tocmai că toate ideile plutesc în aer, sunt cunoscute, comentate, dinamizează masele și nu li se mai poate descoperi, într'un loc sau altul, paternitatea.

Este bine însă că se întâmplă așa.

Este, încă odată, o dovadă că preocuparea de seamă ce domină aceste vremuri de cumpănă este aceea a păstrării ființei neamului. Este ceea ce ne umple inima de bucurie acum când, precum spune povestea, un ochlu ar trebui să rădă și altul să plângă. Plutesc în aer toate semnele pentru o vișuroasă afirmare de voință românească.

De ce să ne mirăm că nu le-am aflat nicăiri. Ele există, se insinuează până în cele mai mici cute ale sufletului și ne oțlesc în lupta pe care nervii ajunși la maximă încordare o duc, ceas de ceas, cu atâtea vești contradictorii.

Teatrale

Turneul Teatrului Maria Fittoti. — Miercuri în 8 Dec. a. c., la orele 8 și jumătate seara, va avea loc în sala „ASTRA” reprezentația comediei *Băiatul* de Jaques Deval. Presa din Capitală apreciază cu mari elogii atât piesa cât și interpretarea ei.

Biletele la Agenția teatrală Maria Băncilă. Telef. 35 - 57.

consiliul parohial până la congresul național-bisericesc.

Timp de 12 ani a redactat „Revista Teologică”, izbutind s'o ridice la nivel egal cu oricare publicație similară din străinătate. De asemenea a întemeiat și conduce cu cele mai bune rezultate eleganta revistă „Viața Ilustrată”, ca organ de cultură și educație creștină pentru familiile intelectualilor români.

În afară de colaborarea sa asiduă la „Telegraful Român”, la „Cuvântul Poporului” și la alte zăre, a publicat următoarele studii de specialitate:

1. Sf. Pavel către Filimon (studiu biblic);
2. Biblia și Intelectuali;
3. La luptă dreaptă (un capitol de strategie misionară);
4. Hristos și viața omenească, 2 volume (traducere din Fr. W. Foerster). Astfel se prezenta noul Episcop al Clujului, serios pregătit, pentru a continua binecuvântata activitate a răposatului Nicolae Ivan pentru desrobirea deplină

a ortodoxiei românești din Transilvania de Nord, care fusese asuprită veacuri de-a rândul de către toți privilegiații eterodocși ai vechilor cărmuirii abuzive și nedrepte.

În cuvântul de mulțumire, pe care l-a adresat congresului când i s'a comunicat impresionantul rezultat al votării (128 voturi din 143 exprimate) P. Sf. N. Colan a spus cu atâtea dreptate că, precum preotul este socotit în concepția creștină a poporului ca îngerul satului, tot astfel episcopul trebuie să fie arhanghelul eparhiei.

Ca pe un arhanghel vestitor de izbândă îl aștepta clerul și poporul ortodox din Eparhia, care l-a chemat cu atâtea încredere la cărma ei.

Unanimitatea tuturor reprezentanților clerului și ai poporului din Eparhia Vadului, Feleacului și Clujului oferea cea mai bună garanție, că tânărul Episcop va fi sprijinit în toate tendințele sale spre progres religios, moral și cultural, ca să poată deveni un vrednic urmaș al prea vrednicului adormit în

Domnul, Nicolae Ivan, după cum și-l dorise acesta.

Clujul, ca centru universitar, a dobândit în Episcopul Nicolae Colan o personalitate distinsă prin înaltele-i preocupări de viață religioasă exemplară, de credință și cultură luptătoare pentru continua înălțare a neamului românesc spre culmile idealurilor creștine.

Eminent scriitor bisericesc și cuvântător cu puternice resurse biblice și populare, Episcopul Colan aducea cu sine o comoară de însușiri sufletești, care-l ajutără să devină în scurtă vreme „Arhanghelul Eparhiei Clujului”, îndeplinind aci, cu toată râvna și vrednicia, o misiune istorică, pe care în cele mai teribile încercări ale neamului românesc anevoie s'ar fi găsit cine s'o îndeplinească așa de pilduitor ca acest „îndreptător al credinței și chip al blândețelor”.

Prin tipărirea *Noului Testament*, într'o formă așa de îngrijită, Episcopul Clujului și-a asigurat un loc de cinste alături de Simion Ștefan, care săvârșise

înainte cu trei veacuri în cetatea de scaun Alba-Iulia (1648) aceeași ispravă cu atât de binecuvântate consecințe sufletești și culturale.

Academia Română, chemându-l pe episcopul Nicolae Colan între membrii săi onorari (1938), iar cu 4 ani mai târziu oferindu-i locul de *membru activ*, devenit vacant prin moartea lui Nicolae Titulescu, înțelegea să consacre prin vot *unanim* o activitate literară-culturală în deobște prețuită de către toți cei înțeleghători.

Întru mulți ani Stăpâne!

Aviz

Biblioteca „Astra” Brașov cumpără fie ani compleți, fie numeri răsleși din „Foia pentru minte, inimă și literatură”, apărută la Brașov între anii 1838 - 1865.

PAGINA MUNCITORILOR

muncă și lumină

„Ajută-te singur“

Titlul acesta aparține unei lucrări apărute pentru prima dată în anul 1859, ca operă de căpetenie a unui scriitor străin. În românește a fost tradusă acum câți va ani și amintindu-mi de ea, vreau să spun pe scurt ce cuprinde.

Vorbind despre folosirea cea bună a timpului liber, autorul spune: „Cu puțină stăruință putem întrebunța și cele mai mici clipe de răgaz, pentru ca ele să producă rezultate de cea mai mare valoare... Un ceas pe zi, răpit ocupațiilor ușoare și bine întrebunțat, ar ajunge unei persoane de pricepere potrivită, să învețe nu importă ce știință: zece ani, ceasul acela zilnic ar face un om instruit dintr'un ignorant...”

Mal departe, vorbind despre puterea voinței, aflăm: „Nu atât talentul ales cât puterea de hotărâre, puterea de a lucra cu energie și stăruință, ne prilejuiesc garanții sigure de succes... Trebuie, atunci când ai luat o hotărâre, a'o înfăptui până la capăt și fără a te îndepărta dela țintă. În multe ramuri de activitate socială trebuie să îndurăm truda cu voință și să nu vedem în ea decât o disciplină trebuitoare...”

În toate timpurile s'au găsit oameni care, renunțând la patimile înjositoare ale firii omenești, și cultivându-și caracterul prin purtare aleasă și stăruință de neînvinș, au ajuns să contribuie la propășirea tuturor, la progresul civilizației. Pilde de asemenea oameni, muncitori adevărați și hotărâți, sunt multe.

Vom pomeni aici, pe eroul olar Bernard Palissy, dela care ne-a rămas descoperirea atât de folositoare a falanșei.

Vieța lui Palissy prezintă cea mai strălucită pildă de muncă și de hotărâre. Dintr'o întâmplare neînsemnată el întrezări puțința de a smălțui cu o substanță lucitoare și impermeabilă interiorul oalelor de pământ și a înmulți astfel frumusețea și folosul lor.

Impovărat de o numeroasă familie, care-l aducea destulă bătaie de cap, dar pe care o învâluia cu toată dragostea de care este în stare un suflet de om sănătos, olarul găsi destul răgaz pentru trudnicele și stăruitoarele lui încercări.

După ani întregi de trudnice lipsite de rod, după ce de câteva ori îl fu dat să simtă tot greul înfrângerilor și al zădărniciilor, Palissy ajunse să smulgă necunoscutului taină care-l aprinsese înima.

Falanșa luă în curând locul tuturor vopselelor nesănătoase și lipsite de durabilitate. O întregă industrie ajunse a se desvolta pe urma muncii unui neînsemnat olar.

Din această scurtă poveste a vieții lui Bernard Palissy, reținem o concluzie simplă: adevăratul muncitor, omul stăpânit de dorința realizării, este neșovăitor în drumul său.

Numai egoiștii și oamenii atinși de patimi stau pe loc; dar aceștia nu pot fi numiți muncitori. Căci mândria de a se putea numi muncitor revine numai omului întreg la minte și la suflet și cărui, la nevoie, îi este cu puțință să se ajute singur.

Ioan Damăscu

Cu gândul la copiii Ardealului

Publicăm în numărul 28 al „Foi Poporului“ din Sibiu un articol, în care arătam o constatare justă și totodată îndemnam prin cuvinte sincere pe țaranul ardelean de a-și îndemna o parte din copiii lui spre meserii, contribuind astfel la ușurarea lipsurilor din familie și totodată dând posibilitatea de a vedea munca manuală, precum și orice ramură de activitate din domeniul comerțului și industriei noastre, conduse de elemente românești, ale căror talente se evidențiază tot mai mult.

Cu gândul la copiii Ardealului nostru, trebuie să ne gândim și la altă categorie de copii...

„Copiii pribegi“ ai Ardealului cu o soartă atât de sbuciumată. O situație destul de critică, fără îndoială este și aceea a acestor copii încercați atât de greu de soartă. Îi vedem pe străzile diferitelor orașe, unii dintre ei îmbrăcați în costume care ne înfrășează tabloul amintirilor noastre din viața din Ardeal. Trăsăturile de pe fețele lor ascund multe suferințe. Privirea lor îți dă să înțelegi că ai de-a face cu urmașii, moșilor și strămoșilor noștri, cărora de copii le-a fost dat să suie drumul Golgotei. Dar ei nu se clatină în fața vânturilor, așa cum neamul nostru românesc în decursul istoriei lui nu s'a clătinat și a ținut capul sus, dovedindu-se demn de numele pe care îl are. Să nu se creadă însă că dacă acești „copii pribegi“ au fost siliți să se despartă de părinții și căminurile lor, stau acum de pomână. Nu! S'au împărțiat în toată țara românească, muncind fiecare cum poate, ca să-și câștige o bucățică de pâine. Situația lor nu este de loc îmbucurătoare. Cu atât mai mult cu cât ei sunt copiii cărora trebuiesc să le creăm un rost în viață și să

nu-i lăsăm slugi. Față de această situație, noi, meseriași, trebuie să ne spunem cuvântul frățesc și solidar. Trebuie să ne gândim la acești copii care mâne vor fi de folos țării. Câte talente și minți agere nu se vor descoperi din acești copii care ridicându-se se vor face meseriași pricepuți, harnici și cuminiți.

Datoria tuturor patronilor de întreprinderi și ateliere este să nu-i lăsăm în voia sortii și să-i primim în atelierele noastre, să-i învățăm meserii pe care ei să fie stăpâni mai târziu.

Să nu-i lăsăm la slujit. Mâne vom simți lipsa brațelor lor în altă parte. Trebuie să le dăm o pâine în mână. Să-i primim și să-i creștem în căminurile noastre.

Este soarele în primejdie?

Marile observatoare astronomice au semnalat prezența în sistemul nostru solar a unei noi planete cam de mărimea pământului.

Până acum nimic îngrijorător. Dar noua planetă care preocupă astăzi pe toți astronomii lumii, rătăcește fără nicio orândă, schimbându-și orbita după puterea de atracție a celorlalți corpi pe care-i întâlnește în drum.

Foarte îndepărtat de orbita sa proprie, rătăcitorul ceresc se află acum în apropierea dogoritoare a soarelui care-l absoarbe din ce în ce mai mult.

O firească îngrijorare frează în mintea cunoscătorilor: ce se va întâmpla în clipa ciocnirii?

Dar din ceea ce cunoaște despre incomensurabila forță calorică a soarelui, mintea omenescă se liniștește în nădejdea că uriașul vagabond va fi prefăcut în aburi și în flacără înainte de-a fi ajuns să izbească în inima vieții.

tre, dându-le toate sfaturile părintești. Sunt copii lipsiți. Copii cărora de mici le-a fost dat să sufere. În noi trebuie să-și găsească mângâierea. Nouă ne revine sarcina să le creăm un rost cinstit în rândurile noastre de muncitori. Roadele pe care le vom culege mâne de pe urma acestor viitori meseriași vor contribui mult la ridicarea și înflorirea muncii românești.

Aceștia vor fi fala comerțului și industriei românești din Ardealul de mâne.

La sprijinul lor vom apela, în toate înfăptuirile care vor trebui să se facă în domeniul muncii românești. Pentru ca acest vis să se împlinească trebuie să avem suflet larg și conștiință curată românească. Nu trebuie să stăm nepăsători față de această situație. Pentru că durerea „copiilor pribegi“ este și durerea noastră și a neamului întreg. Iată de ce gândurile noastre ale tuturor reprezentanților muncii, vor trebui să se îndrepte spre ei. Spre mângâierea acestor copii cu suflete crude, care mâne când vor fi meseriași, vor înmulți rândurile muncitorimii noastre, iar munca își va recăpăta naționalitatea ei românească, fără ca să mai fie nevoie să fie instrăinată.

Dacă această problemă a „copiilor pribegi“ își va gasi o deplină înțelegere în rândurile reprezentanților muncii, atunci această mare faptă va putea fi înscrisă în istoria muncii românești. Vlăstare care se vor ridica mâne cu meseria în mână va răsplăti fapta prin priceperea, talentul, hărnicia și mintea lor ageră, care va da un alt aspect muncii noastre românești din Ardealul de mâne.

Octavian Bălănescu

Dragoste de papagal

de T. M. Welther

Nu trebuie să ne mire titlul acesta.

Căci nu toate animalele trăiesc de-a-valma, alegându-și tovarășia la întâmplare, așa cum face porcul, oaia, păsările de curte și mai toate orătaniile de pe lângă casa omului. În afară de acestea mai sunt altele care-și întrețin un adevărat harem, dela care nu se abat însă niciodată. Amintim în rândul acestora pe curiosul animal de apă, foca. Trăind în apele reci ale mărilor dela miază-noapte, cu toată grăsimea pe care și-o strânge sub piele, bărbătuțul de focă pare c'ar vrea să-și îmblânzească barem de-o închipuire frigul din vizuină, îngrămadind în jurul său cinci sau șase neveste lenevoase și pline de căldură.

Față de vraința casnică în care trăiesc cele mai multe dintre vietățile pământului, este și aceasta un început de chivernisire socială.

Oricâte neveste i-ar pregăti culcușul, bărbătuțul de focă este totuși, un mic gospodar rostuit într'ale sale și care nu-și schimbă jumătățile de pe o zi pe alta.

Dar în afară de acestea mai sunt și animale din acelea care ne fac de rușine prin seriozitatea și prin statornicia lor casnică. Dintre cele multe, vom pomeni aici pe măiestrul imitator al cuvântului omenesc, pe blândul și pe prietenosul papagal.

Inteligenta acestei minunate păsărele nu se desminte nici atunci când privim asupra existenței sale intime, în cuibușorul

ei cel căptușit cu pene colorate și cu dragoste adevărată.

Papagalul nu se însoară decât o singură dată. Am fost siliți să întrebunțăm cuvântul acesta omenesc pentru că prea e cuminte și prea e statornică păsărica această.

Dacă se întâmplă ca ciripitura lui să moară, papagalul nu se mai recăsătorește niciodată. El pribegeste printre rămurele ca un adevărat cântăreț văduvit. Și nicio frumusețe de pe lume nu-i vorbește atât de ispititor încât să poată cerne uitarea peste inimioara lui.

Vânătorii care întind capcane și pândesc multă vreme prin deșeurile pădurilor în așteptarea încrezătoarelor lor victime, pentru a face din ele oracole pentru norocul nostru cel păcătos, povestesc multe ciudățenii despre legătura sufletească a papagalilor împerechiați. Astfel, a-

Universitatea liberă muncitorească

Figuri reprezentative românești

Conferința d-lui prof. I. Bozdog

Incepând dela figura legendară a lui Decebal, de-a-lungul celor dintâi vremi de reorganizare volevodală, prin vifornitele neistovitelor lupte cu năvălitorii îndepărtați și cu asupritorii cei de aproape, a-l prof. Bozdog desprinde firul de permanentă năzuință românească: demnitate în înfrângerii și mărinite în izbâzi.

Insistând ca deosebire asupra unității spirituale care comandă în viața celor două versante ale Carpaților, conferențiarul poposește stăruitor asupra volevodului de mare împlinire românească, Mihai Viteazul.

Priznicul dela Bălgrad nu înfățișează pentru Români doar semnificația istorică a unui act de neîntrecută vigoare națională, ci stăruie peste vremuri ca o nestinsă flacără călăuzitoare.

Acum când trăim ziua de 1 Decembrie, zi de neînduplicată răvnă a Românilor de pretutindeni, se cuvine să ne aplecăm duhul înaintea marilor deschizători de drumuri și — într'o desăvârșită unire — trecând peste neînsemnatele particularități ale vieții, să ne străduim în spre singurul adevăr care în dreptățește și înobilează ființa fiecăruia dintre noi: **Unitatea Neamului.**

Programul artistic a fost prezentat de către secțiile M. L. ale întreprinderilor Vacuum Oil și Schmoll. Menționăm tânăra formație corală a muncitorilor acestor secțiuni.

Recitarea d-rei Geta Pacalski și a d-rei Eugenia Gălbincea au făcut să ne cânte în inimi două dintre frumoasele poezii ale lui Iustin Ilieșu: „Moartea fetei din Ardeal“ și „Satul meu din munții Rodnei“.

Cântările d-rei Ana Timbolmaș au desăvârșit succesul celei dintâi manifestațiuni ale acestor tinere secțiuni.

În ceea ce privește jocurile naționale, deși acestea au fost corect prezentate, ne găsim îndreptățit a dori o și mai minunată pregătire a lor.

M. Someșanu

tunci când se întâmplă ca unul dintre soți să cadă în mreaja vânătorului, perechea lui se lasă prinsă fără nicio greutate, bucurându-se că poate împărtăși până la urmă soarta celei care-i este dragă.

Așa sunt papagalii cei de care fără nicio îndreptățire, rădem de tătea ori!

În minunata lor însușire de a imita pe om, păsărica această se vede treaba că știe să aleagă pe cele bune. Căci altfel cea mai frumoasă poveste de dragoste de pe pământ, s'ar stingea și ea.

Este bine să știm că undeva, în deșul înflorit al pădurilor dela tropice, dragostea nu se spulberă între izbucniri și capricii. Și că noi înșine, stăpânitori mândri ai tuturor vietăților pământului, avem ce imita dela cei care știu ce trebuie să imite dela noi.

Palatul cultural al Șcheiului

de Dr. Valeriu Stînghe

Continuare din pag. 3-a

medical, baie populară și cămin pentru copii. Acest palat va fi o adevărată școală a vieții în care Șcheenii vor primi educația culturală, patriotică, civică și socială.

Realizarea acestui locaș de cultură va fi rezultatul înmănușării tuturor energiilor creatoare ale Șcheiului. Am spus însă într'un articol precedent că situația economică a Șcheiului este precară, așa că Șcheenii nu vor putea suporta singuri povara grea a cheltuielilor necesare ridicării acestui palat de aceea ne vom vedea siliți să apelăm la sprijinul tuturor bunilor Români, vom apela la sprijinul bisericii sf. Nicolae, cu rugămintea să ne cedeze locul pe care se va construi palatul, apoi la primărie, la prefectură, la „Astra“, la camera de industrie și comerț, la bănci etc.

Infăptuirea lui va fi punctul predominant al programului actual al cercului cultural „Astra“-Șcheiu, care cu ajutorul celor amintiți și sub auspiciile hotărîtei și eroice noastre asociațiuni de cultură „Astra“, sperăm s'o ducă la bun sfârșit.

Șcheiul, acest istoric cartier românesc al Brașovului, care a fost în trecut teatrul unor aprige lupte culturale și naționale, merită atâta recunoștință și grațitudine din partea generației de azi.

Când acest vis al nostru va deveni o realitate, își poate imagina orice Român impresionantul tablou ce ni-l va oferi Piața Unirii (f. Piața Prundului): O admirabilă trăsătură de unire creștinească-culturală-națională între istorica biserică Sf. Nicolae, simbolul vechii culturi a Șcheiului și între palatul cultural de alături, simbolul strădaniilor culturale ale generațiilor noastre.

O nouă societate sportivă la Brașov

a luat ființă sub denumirea de „AVĂNTUL“ (A.S.C.A.) la 21 Oct. 1943, cu sediul provizoriu la Poligonul P. P. de sub Tâmpa. Dorindu-i spor la lucru, nu-i cerem decât să fie curat românească.

VĂ CADE PĂRUL?

Nu luați prea în ușor această cădere și nu priviți cu nepăsare cum se pierde zi cu zi o podoabă de preț!

Cu fiecare fir de păr, să duca puțin din viața și finetea D-v. Considerați această îngrijire nu numai ca un sfat amical, dar și ca un avertisment pe care îl dăm tinerilor între 20 și 30 ani.

De aceea, dacă observați că părul D-v. își pierde strălucirea și frumusețea și e plin de mătează, dacă la pieptănând scoateți pieptenele plin de păr, să știți că părul D-v. este în primejdie și că vă amenință chelia urtă, nesănătoasă și nevindecabilă.

Pentru lămuriri și sfaturi cereți chiar azi broșura No. 8 trimițând bonul de mai jos, împreună cu lei 20.— în mărci postale către LABORATORUL VOREL PIATRA-N. Este o broșură extrem de interesantă, cuprinzând îndrumări pentru buna îngrijire a părului și multe sfaturi folositoare.

Laboratorul VOREL Piatra-N.

BON No. 12

pentru broșura nr. 8

Acest bon se va tăia și trimite împreună cu 20 de lei în mărci postale către LABORATORUL VOREL PIATRA-N.

No. 8
Îngrijirea părului
VOREL

PLANUL LOTERIEI 31

80.000 Lozuri PE CLASE

35.000 Câștiguri 5 Premii fixe

IN CEL MAI FERICIT CAZ SE CÂȘTIGA LEI 30.000.000

TOTALUL CÂȘTIGURILOR cu 100.000.000 Lei 444.740.000

mai mult ca în loteria trecută

ROMANIA LOTERIA DE STAT

SF. NICOLAE BABUȚI LOZURI

CLASA ÎNTĂI

Tragera: 20 și 31 Decembrie 1943

4.000.000

2.000.000

1.000.000

800.000

600.000

400.000

200.000

100.000

80.000

60.000

40.000

30.000

20.000

10.000

5.000

3.000

2.000

1.000

500

300

200

100

50

30

20

10

5

3

2

1

CLASA DOUA

Tragera: 27 și 28 Ianuarie 1944

4.000.000

2.000.000

1.000.000

800.000

600.000

400.000

200.000

100.000

80.000

60.000

40.000

30.000

20.000

10.000

5.000

3.000

2.000

1.000

500

300

200

100

50

30

20

10

5

3

2

1

CLASA TREIA

Tragera: 17 și 18 Februarie 1944

4.000.000

2.000.000

1.000.000

800.000

600.000

400.000

200.000

100.000

80.000

60.000

40.000

30.000

20.000

10.000

5.000

3.000

2.000

1.000

500

300

200

100

50

30

20

10

5

3

2

1

CLASA PATRA

Tragera: 10 și 11 Martie 1944

4.000.000

2.000.000

1.000.000

800.000

600.000

400.000

200.000

100.000

80.000

60.000

40.000

30.000

20.000

10.000

5.000

3.000

2.000

1.000

500

300

200

100

50

30

20

10

5

3

2

1

CLASA CINCA

Tragera: 1-2-3, 6-7-8, 12-13, 19-20-21-22, 25-26-27

30.000.000

20.000.000

10.000.000

8.000.000

6.000.000

4.000.000

2.000.000

1.000.000

800.000

600.000

400.000

300.000

200.000

100.000

80.000

60.000

40.000

30.000

20.000

10.000

5.000

3.000

2.000

1.000

500

300

200

100

50

30

20

10

5

3

2

1

TOTALUL CÂȘTIGURILOR cu 100.000.000 Lei 444.740.000

mai mult ca în loteria trecută

Extensiunea academică

anunță un ciclu de 5 conferințe pentru comemorarea unui sfert de veac dela Unire cu subiectul:

Factorii transilvani ai Unirii dela Alba-Iulia

Conferințele se țin duminica la ora 11 1/2 a. m., în sala festivă a Camerei de Comerț

Duminică, în 5 Dec. 1943 vorbește

Prof. Dr. Semproniu Lupaș despre

Acțiunea politică în pregătirea Unirii

Vor mai vorbi profesorii: I. Cioranu, și I. Matelu
Intrarea liberă.

Vase de cositor

farfurii, castroane, căni — înflorate — cumpără Muzeul „Astrei“-Brașov. De asemenea și orice obiect vechiu din industria casnică brașovenească (scheiană în deosebi).

Primăria comunei Cernatu jud. Brașov Nr. 2276/1943

Publicațiune

Se aduce la cunoștință generală că în ziua de 20 Ianuarie 1944, orele 10 a. m. se va ține în localul primăriei comunei Cernatu, județul Brașov, o licitație publică cu oferte închise și sigilate, pentru vânzarea materialului lemnos din pădurea proprietatea comunei Cernatu „Tigăi“ seria II-a, parchetul 1942/43 cu 1324,25 m³ brad lemn chereștea, 165.431 metri cubi lemn celuloză 165.431 metri cubi lemn de mină și 525 metri steri fag, lemn de foc, cu prețul de strigare în total lei 1.446.595 adică un milion patru sute patruzeci și șase mii cinci sute nouăzeci și cinci lei, și „Tigăi“ seria II-a parchetul 1943/44 cu 1474,022 metri cubi brad lemn de chereștea, 184.249 m³ lemn celuloză, 184.249 m³ lemn de mină și 535.433 metri steri fag, lemn de foc, prețul de strigare fiind de lei 1.599.438, adică un milion cinci sute nouăzeci și nouă de mii patru sute treizeci și opt,

Vânzarea se va face în bloc, fără măsurătoare ulterioară, conform estimăței Ocolului Silvic Săcele.

Licitația se va ține cu respectarea prevederilor art. 88 - 110 din Legea contabilității Publice.

Garanția provizorie de 5% se va depune în numerar sau efecte garantate de Stat, socotite la prețul oferit.

In caz de nereușită, se va ține o a doua licitație, în același loc și la aceeași oră, în ziua de 20 Ianuarie 1944.

Dosarul conținând toate plesile, împreună cu condițiunile, se poate vedea în fiecare zi de lucru în orele oficiale, la primăria comunei Cernatu și la Ocolul Silvic Săcele — Satulung. Cernatu, la 23 Noemvrie 1943.

Primar Notar
Dr. I. G. V. Gologan Aurel I. Dancu

R o m â n i a
Corpul Portărellor Tribunalului Brașov
Dosar Nr. 1652/1940

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel aduc prin aceasta la cunoștința publică, că în ziua de 10 Decemvrie 1943 ora 12 a. m. se vor vinde prin licitație publică judecătorească în Brașov Str. Andrei Bărsan Nr. 15 averea mobilă a debitorului Nicolae Sulică constând din 5 scaune, 1 garderob și alte obiecte mobile, pentru încasarea creanței de 1711 și cheltulele în suma de lei 786 pentru despăgubirea creditorului Dr. Spiridon Bolta avocat Brașov.

Licitația se va ține cu bani gata Brașov, la 15 Noemvrie 1943.
Portărel, Secretar
Indescifrabil Indescifrabil

R o m â n i a
Corpul Portărellor Tribunalului Brașov
Dosar Nr. 608/1942

Publicațiune de licitație

Subsemnatul portărel aduc prin aceasta la cunoștința publică, că în ziua de 10 Decemvrie 1943 ora 10 a. m. se vor vinde prin licitație publică judecătorească în Brașov Str. Zizinului Nr. 34 averea mobilă a debitorului Petru Wadlegs constând din un cal, un camion, pentru încasarea creanței de 2970 și cheltulele în sumă de lei 1231 pentru despăgubirea creditorului Dr. Spiridon Bolta avocat Brașov.

Licitația se va ține cu bani gata. Brașov, la 24 Noemvrie 1943.
Portărel Indescifrabil

NOI nu avem subvenții dela aimental.

La Alba Iulia după un sfert de veac

Impresionanta comemorare a zilei de 1 Dec. 1918. Rugăciuni pentru sufletele desrobitorilor. — In Sala Unirii. Cuvântul: „Astrei” - Dr. Aurel Vlad și Vasiliu, Prof. Ion Lupaș și ministru Ion Petrovici

Sosesc delegații.

Pământul sfânt al Alba-Iuliei a primit la 1 Dec. a. c. pelerinajul religios al delegațiilor „Astrei” venite din toate unghiurile Transilvaniei-Banatului-Crișanei și Maramureșului, care, în chip deosebit au ținut să se roage, în același loc, unde înainte cu 25 ani Dumnezeu a arătat neamului cea mai înălțătoare încoronare pământească a dreptelor sale suferințe și rugăciuni.

De pe fețele celor care sosesc se citește aceeași emoție de durere când intră în istorica cetate, dar în ochii tuturor lucesc aceleași priviri dârse în hotărârea și încrederea că suferințele neamului trebuie să se transforme curând în zile de bucurie. Sosesc și se revăd luptătorii din vechea gardă, jertfelnici slujitori și azi la același altar al dragostei de neam: Iuliu Moldovan, președintele „Astrei”, Ion Lupaș, Silviu Dragomir, Iuliu Haiegan, Dr. Aurel Vlad, Valer Moldovan, Ioan Popp, Traian Pop, foști miniștri; văduvele marilor dispăruți Șt. Cicio-Pop, Vasile Goldiș, apoi d-nele Florica S. Dragomir, Valeria Căliman, D-na I. Popp, Maria Georgescu, d-nii I. Agârhibeanu prot. unit al Clujului, Ionel Pop, Ștefan Boieriu, Gh. Popovici, A. Birtolon, Oct. Stoichița, Ion Muzleș, I. B-eazu, Aron Demian, I. Bozdog, Dr. Rusu (Luduș), V. Munteanu, Gr. Popa, Rusu inv. pens., A. Baba, vicarul episcopiei Clujului, N. Vasile, protopopul ort. al Clujului, Eug. Hulea, I. Berciș, V. Cucuș, Aurel Popa, E. Zelleanu, numeroși preoți, profesori, o delegație a tineretului Universității din Cluj și foarte numeroși intelectuali din toate orașele, cum și toată floarea cetății istorice și delegații sătești de țărani subit conducerea fruntașilor.

La orele 11 convoiul intră în Catedrala Incoronării. Aici așteaptă o foarte numeroasă delegație de ofițeri în frunte cu Generalul comandant, Prefectul, Primarul și toate autoritățile locale și delegațiile școlilor.

Slujba religioasă.

Pr. vicar Baba, înconjurat de un sobor de 9 preoți, săvârșește impresionantul serviciu religios pentru odihna sufletescă a eroilor, martirilor și citorilor Unirii. Pânza lacrimilor din ochi este tăiată de citirea versetelor din ev. Marcu: „Aveți credință în Dumnezeu, căci, amin zic vouă, cel ce are credință și va zice muntelui acestuia ridică-te și te mută, fi-va lui”.

Și în fumul de tămâie și smirnă se înalță cetenile spre ceruri pentru sufletele celor adormiți în dragostea de neam și lege și pentru mângâierea și întărirea sufletescă a fraților din Ardealul sfărtecat.

Intr'o atmosferă de transportare și comunicare sufletescă întreg norodul îngenuchiat rostește următoarea rugăciune:

„Doamne Dumnezeu nostru, ceta ce pui la grele încercări pe cei ce îți iubesti, uzi-ne pe noi smeriții Tăi fii, care prin închinare și frângerea inimii, îți aducem prinsoasă rugăciunile noastre pe care le înălțăm întru mare durere, dar și întru criștinească nădejde la Tronul Măririi Tale.

Rătăcit-am dela calea adevărului și robia noastră a fost lungă și amară, pe pământul, ce l-ai dat părinților noștri, spre a-l stropi cu sudori și cu sânge, pentru ca să-și poată mânca cu lacrimi pâinea cea de toate zilele.

Dar, Tu Doamne, întru dreptatea Ta, ai cutremurat pământul prin războiul și din învălmășeala de sânge ai făcut să răsără Neamul nostru raza dreptății acum 25 de ani, când cu mâna Ta cea nevătăată ai cărmuit drumul fruntașilor noștri spre Alba-Iulia, spre cetatea marilor noastre dureri și nădejdi, unde pare că mai trosneau încă sub roata călăului oasele și se mai auzeau înfundatele vaiete ale erolilor-mucenici: Horia,

Cloșca și Crișan, precum și protestul eroului Avram Iancu pentru umiltrea și palmele ce i s-au dat. Și aici ai topit sufletele fiilor Neamului Românesc în cea mai măreață și mai înălțătoare Adunare, ca de pe aceste plaiuri istorice să isbucnească din sutele de mii de piepturi românești hotărârea neclintită a unirii noastre la sânul patriei-mame, plămădind aici, Româna Mare.

In semn de recunoștință, Neamul nostru, potrivit strămoșilor noastre obiceiuri, a înălțat acest sfânt lăcaș de încoronare primului Rege al tuturor Românilor, Ferinand I cel loial și, neamului Regine Maria, Mama rănitorilor și năpăstuiților.

Dar, Doamne, scurtă a fost postata bucuriei noastre, pentru ca de trei ani încoace sufletul nostru să fie din nou sguđuit de cea mai cruntă durere a despărțirii fraților noștri prin granițe nefirești și a robiei întunecate, ce ne-au cuprins și — în parte — ne mai stăpânește.

Intristat este sufletul nostru până la moarte de negura nedreptăților și de amarul durerilor, ce trebuie să înfruntăm în sfărțicata noastră țară.

Nu plângem însă ca cei ce nu au nădejde, ci mai vîntos răscolim bezna vremilor apuse, din care ne apar pîdele neîntrecutului eroism al înaltașilor noștri. Impletim în ziua de azi cununa recunoștinței noastre și ne rugăm Ție, care ai călcat moartea și pe diavolul ai surpat și ai dăruit vieții lumii Tale, fă odihnă sufletelor adormiților citorii ai Unirii și tuturor fiilor Neamului morți întru nădejdea învierii noastre și a vieții de veci.

Ascultă Doamne smerita rugăciune a tuturor năpăstuiților și desrădăcinaților fii ai Neamului nostru, care de trei ani încoace, izgoniți dela vetrele și căminele lor, au luat drumul pribegirii și cutremurați de amarele dureri, ce le sângerează sufletele, se roagă simbolic prin rostul smereniei mele, în acest sfânt lăcaș al mândriei noastre naționale. Nu ne da pieirii până în sfârșit. Cearță-ne Doamne cu bunătate părintescă și ne cădește sufletele la focul dragostei de neam, de lege și de dreptate. Fă, ca suferința noastră să rodească bucuria regăsirii clipele de înălțare, așa cum s'au smuls din toropeala umilitorilor bravi noștri ostași, care cu sânge și foc scriu cele mai glorioase pagini ale istoriei noastre și stărnesc admirația lumii întregi în luptele de desrobire a credinței, a altarelor și ale drepturilor noastre.

Primește Doamne această rugăciune, ce-ți aducem din piepturile zdrobite de durerea clipele ce trăim noi frații ruți în două, și dă tărie, sănătate și glorioasă domnie M. S. Regelui Mihai I, și biruință vitezei armatei române și mărire poporului românesc.

Și precum în trecut al binecuvântat și ai întărit cu vitejie brațele strămoșilor noștri pentru apărarea țării acesteia și a dreptei credințe creștine, așa și acum, binecuvintează suferința, răbdarea, jertfa și aspirațiunile neamului nostru. Fă ca să strălucească în sufletele noastre clipele de vitejescă afirmare a fiilor noștri întru apărarea drepturilor țării dela Oituz, Mărăști, Mărășești, Tisa, Odesa, Sevastopol și să rodească în viața noastră virtuțile creștinești și cetățenești, ca toate aceste pietri unghiulare ale țării noastre, să le așezăm mai tralnic la temelie României de mâne, pe care, ajută-ne Doamne să ne-o rotunjim până la limita granițelor ei firești, ca apoi, ocrotiți de bunătatea Ta nemărginită să simțim dulceața învătărilor, ce ne-ai dat prin gura prorocului Tău: „Iată acum ce e mai bun și mai frumos, decât a trăi frații împreună Amin”!

In Sala Unirii.

Sala Unirii este nelcăpătoare pentru mulțimea ce ia parte la ședința solemnă de comemorare.

La masa prezidențială iau loc d-nii: ministru I. Petrovici, reprezentantul guvernului, Dr. Iuliu Moldovan, președ „Astrei”, Dr. Aurel Vlad și Dr. Ioan Lupaș, Corul Episcopiei, sub conducerea pr. V. Macovel, întonează Imnul Regal. Studentul univ. Manișu recită „Deșteptarea României”, după care președintele desp. „Astra”-Alba-Iulia, d-l Eugen Hu'ea, rostește un vibrant discurs omagial.

De două mii de ani neamul nostru trăiește pe acest pământ prin puterea mistică izvorită din dragostea lui de limbă și de pământul strămoșesc. Suprema biruință a mitului nostru s'a izbândit la 1 Dec. 1918, când, în Alba-Iulia neamul și-a smuls și depus cătușile robiei, precizându-și rostul în istorie prin generoasa formulă de iertare a tiraneliei.

La 1 Dec. 1943 o chemare magică ne atrage spre Bălgrad. „Astra”, aprins focurile din culmea culmei, îmbrăcând haina preotului slujitor al vrerilor neamului. Azi, sărbătorim în durere. Văile nu răsună de voioșie nestăvilită, iar citorii Unirii privesc cu ochi mustători spre noi urmașii și ne strigă din locașurile veșniciei că blocurile dinamitate ale neamului nu se sudează cu lacrimi, ci prin luptă. Noi n'am găsit pentru durerile din trecutul nostru cuvinte mari, nici țipete și reclame de bălcu, ci drumul jertfelor prin care am ajuns la izbândă. Istoricii străini spun că suntem cea mai rezistentă nație din lume. Suprema dovadă ne-a dat-o — pe lângă șirul nesfârșit al martirilor — mâna de oameni care, la 1918, împotriva tuturor adversităților, au adus poporul să scrie legea Alba-Iuliei. Această voință a fost numai întărită de tratatele de pace ce au urmat. Ea nu poate fi schimbată sau stricată decât de neamul care a făcut Unirea. Desertând dela ea am deveni iloții propriei noastre glii strămoșești. Nicio putere omenească nu ne poate sili să devenim sperjuri și vânzători. Durerea ultimilor 3 ani, în care furcile candine își serbează ospățul, depășesc prin chinurile lor cele 3 veacuri scurse dela Mihai până la 1 Dec. 1918.

Marile acte nu ies din vorbe ci din vrerile noastre mute care, ca mâne vor spuibera pânza de paiangen veninoasă țesută de dușmani în jurul neamului nostru.

D-l Dr. Aurel Vlad, fost vicepreședinte al Comitetului național la adunarea Alba-Iuliei acum 25 ani, arată că e mare deosebire între 1918 și astăzi, Nimeni n'a putut crede atunci în destrămarea unei hotăriri adusă de popor pentru Unirea pe vecie.

Noi nu ne considerăm înfrânți și adevărata putere a neamului a stat totdeauna în voința lui de luptă și sacrificiu. Un neam care poartă în inimă inspiratiunile sfinte ale drepturilor sale și știe să se jertfească, cum facem noi în acest război, va birui. Noi nu suntem neam de lași, ci de voință și hotărâre. Fără asigurarea dreptății noastre nu se va putea încheia pace durabilă.

Datoria tuturor este astăzi să se concentreze în jurul hotăririlor și voinței dela Alba-Iulia. Sudarea națională într'o singură voință este semnul sfânt prin care vom învinge.

Protopopul N. Vasiliu a rostit apoi vibrante cuvinte în numele celor alungați de pe moșia părintescă, pentru Transilvania scumpă și întreagă a vrerilor românești.

Prof. I. Lupaș, într'o vibrantă filipică arată minciuna și ura dușmanilor care ne-au cauzat durerea și întunecat bucuria zilei care, astăzi nu este potrivită pentru festivități.

Sfârșitul minciunii de veacuri ale dușmanilor l-a pus 1 Dec. 1918. Trebuie să ne reîntoarcem la M. Sa poporul românesc, care niciodată nu s'a abătut dela drumul său istoric.

Adunarea dela Alba-Iulia dela 1 Dec. 1918 a copleșit importanța tuturor momentelor de unire prin clarvizitu-

nea conducătorilor de atunci și prin curajul țărănilor care au fost educați să nu fie asistenți ci luptătorii desrobirii lor trupești și sufletești. A contribuit și curajul volu-tarilor, despre care spunea generalul Vlădescu: „In viața mea n'am văzut oameni mai hotărâți ca aceștia, care nu cunosc alt drum decât al biruinții sau al morții”.

Citează apoi frazele caracteristice din vorbările lui Cicio Pop, Vas. Goldiș, Gh. Pop de Băsești și Iuliu Maniu, pe care sala le subliniază cu lungi aplauze. Sfășierea neamului nu poate dăinui, căci pământul Ardealului nu o poate răbda. Pentru noi Alba-Iulia este alfa și omega, căci în ea este realizată legea pământului, sângelui și sufletului românesc, care fiind daruri dumnezeiești nu pot fi desliiațate prin răutatea omenească. Noua Istorie a neamului începe cu 1 Dec. 1918.

D-l ministru Ion Petrovici, relevă marele contrast dintre 1 Dec. 1918 și 1 Dec. 1943. Atunci erau adunați ardelenii la Alba-Iulia, astăzi la Alba-Iulia se închină neamul întreg. C-i veniți aici din alte părți ale țării nu sunt oaspeți, ci sunt la ei acasă. Alba Iulia a fost încununarea unei serii de evenimente favorabile, azi este temeiul nou pentru ceea ce trebuie să vină.

Atunci s'a luat o hotărâre entuziasată, astăzi se ia o hotărâre bărbătească, de toată românimea. Atunci Alba Iulia era capitala Ardealului, astăzi este capitala simbolică a întregului neam românesc.

Clipele de ușurință le-am plătit în tot trecutul nostru cu hecatombe de morți. Azi aducem noi sacrificii, și nu luptăm în porțiuni, căci dreptatea nu se poate tăia în felii. Luptăm pentru dreptate în răsărit și pentru aceeași dreptate vom lupta și în apus.

Nu se poate ca dreptatea alor trei milioane și jumătate de Români să fie încălcată de o minoritate, așezată aici ca oaspe mult mai târziu ca neamul românesc. Tradiția daco-romană este legea pământului transilvan, iar majoritatea de populație este adevăratul ei stăpân și nu mâna de venetici care-și revendică dreptul asupra acestui pământ, în baza de scorniturilor mincinoase învelite în haina de basm.

Forța a creat pe pământ slav. Iar lașitatea l-a perpetuat.

Noi am dovedit curajul și puterea de sacrificiu de care suntem capabili. O parte din hotarele năruite au fost refăcute și guvernul țării își va face datoria pentru recăștigarea întregii noastre dreptăți. Punctul lui de vedere este de conștiință și nu de vorbe.

Citează apoi discursurile Maresăului și ale vicepreședintelui Consiliului de miniștri.

D-l ministru Petrovici încheie cu dictionul latin „per aspera ad astra”, completându-l „per Astram ad victoriam”.

Corul și întreaga asistență cântă cu adâncă solemnitate „Deșteaptă-te Române”.

I. Bozdog

„GAZETA TRANSILVANIEI”

Redactor responsabil
ION COLAN

Redacția și Administrația
B R A Ș O V
B-dul Regele Ferdinand No. 12
II. 1513

Abonamentul anual Lei 400
Autorități și Societăți Lei 800
Membrii „Astrei” din
comunele jud. Brașov
și refugiații săteni din
Ardealul de Nord Lei 200